

Kvinnor på TBV-kurs:

"Vi måste kunna vår egen historia"

"Kvinnans roll i samhället" heter en TBV-kurs som just startat. Kursen ska bl a handla om kvinnors historia, kvinnokampen, dagens situation och framtidens möjligheter.

Elva kvinnor och två män hade anmält sig. Sju kvinnor kom till det första mötet. Där träffade de kursledaren, Hjördis Levin, doktorand i historia vid Stockholms universitet. Hon föreslog att man skulle börja med att var och en presenterade sig och berättade om motivet till att hon ville delta i kursen.

Kursdeltagarinnorna tyckte att det räckte med förnamn. Den äldsta bland dem var 57 år, den yngsta 20.

Eva Lotta:

Jag är sekreterare, och det är ju ett typiskt kvinnoyrke. Det här med kvinnans roll är något som man ständigt stöter på. Jag ringde till TBV och fick veta att kursen var opolitisk, och det var en sådan kurs jag ville gå på. Jag ville få kvinnans roll belyst från olika sidor. Jag tänkte gå på två kurser den här terminen — en där jag jobbade med händerna och en där jag jobbade med huvudet. Det här är den där jag tänkte jobba med huvudet...

Sonja:

Jag brukar gå på en hel del kurser. Och i år är det ju Kvin-

noår... Jag tillhör en äldre generation, och jag tycker det är roligt att få yngre kamrater och höra deras synpunkter. Jag menar att kvinnorna i min generation var mer förtryckta än de som är unga nu.

Jag är hemarbetande. Jag stöttar min man, och det är fullt frivilligt. Han har ett så pass krävande jobb. Och jag har sett flera stycken bland min mans studentkamrater som fallit ned med hjärtinfarkt...

☐ Hjälpssamma

Tidigare arbetade jag inom kon-

toristyrket. På 40-talet hade jag en ordinarie kontorsplats. Jag slutade när jag fick barn, det var så på den tiden. Sedan har jag arbetat litet då och då, men för tre år sedan slutade jag helt.

Jag är intresserad av att höra hur mycket yngre män hjälper till hemma. Jag tycker att de verkar mycket mer hjälpsamma än vad våra var.

Katarina:

Jag är också sekreterare. Som redan sagts så är det ju ett verkligt kvinnojobb. Man blir väldigt mycket av uppserska. Vi är bara fyra personer på min arbetsplats,

två män och två kvinnor. Och det är så att vi kvinnor får passa upp väldigt mycket. Jag har länge

undrat hur vi ska kunna klara upp det problemet utan att det blir osämja på jobbet. Sedan är jag intresserad av att veta hur kvinnor haft det förr.

Rosa:

Jag är tekniker — ingenjör — och på så vis har jag inget typiskt kvinnojobb. Men där finns en del problem i alla fall. T ex har jag varit med om att när jag sökt jobb så har de frågat om jag tänkte skaffa mig barn, om jag var gift, ja, t o m om jag hade sällskap. Det frågar de aldrig en manlig ingenjör om.

Jag vill lära mig mer om kvinnors historia. Hur attityder har uppstått, t ex. Och om kvinnoorganisationer — vad de gjort och gör.

Elsy:

Jag är hemmafru och har ett barn på tre månader. Jag har stött på ganska mycket problem sedan barnet föddes, och jag har upptäckt hur enormt fastlåst jag sitter i mina kvinnoproblem. Samtidigt tror jag inte att jag är ensam om dem. Jag tror att många små-

barnsmammor har samma problem.

□ Våldigt lästa

Tidigare trodde jag att min man och jag skulle vara jämlika när det gällde barnet. Men det visade sig att så blev det inte alls. Vi är båda två väldigt lästa av våra roller.

I och med att det var jag som hade mest hand om barnet, redan från början, så har jag också fått det starkaste bandet till det. Jag tror att en stor del av kvinnoförtrycket är biologiskt grundat och beror på att det är kvinnorna som föder barnen.

Jag har också märkt att män aldrig bryr sig lika mycket om vad en kvinna säger som om det är en man som talar. Det är faktiskt så det fungerar, även om männen själva inte är medvetna om det, utan säger att de vill att kvinnorna ska vara jämlika.

Jag är intresserad av kvinnohistoria. Jag tycker inte att man ska ge upp även om det verkar hopplöst ibland. Man måste försöka förändra sin situation.

Siv:

Jag läser psykologi just nu. Ti-

digare jobbade jag som mentalvårdare. Jag är intresserad av kvinnans historia sedan en lång tid tillbaka. Förra terminen gick jag på en kurs i kvinnans psykologi.

Kazyko:

Jag är från Japan. Jag har varit i Sverige i ungefär ett år och för sex månader sedan fick jag ett barn. I Japan studerade jag, men när jag återvänder vill jag arbeta som lärare.

Kvinnans situation i Japan är ganska annorlunda den i Sverige. I Japan är det självklart att när en familj ska ha barn ska mannen jobba och kvinnan vara hemma. Det finns få daghem. Mormödrar och farmödrar kan hjälpa till med barnpassning, men inte männen.

□ Skynda hem

En kvinna som arbetar måste skynda sig direkt hem till barnen när jobbet är slut. Männen kommer oftast hem mycket sent. De kan jobba längre och de kan gå ut på kaffer efter jobbet. Kvinnor får inte högre befattningar.

Min man och jag är båda överens om att jag ska arbeta, och nu vill jag lära mig lite om svenska kvinnors historia innan jag åker tillbaka hem.

Gunilla:

Jag studerar. Jag tyckte att det skulle vara roligt att få lära mig lite grann om kvinnohistoria. Det fattas ju en del historisk kunskap om kvinnans roll i samhället — åtminstone hos mig. Jag vill också tala om framtiden och ta upp hela rollkomplexet. Männen har ju också en roll. Sedan vill jag ha tips på bra litteratur.

Hjördis Levin, kursledare:

Kvinnans situation är hopplös på många sätt och vis. Men man får inte ge upp. Jag tror att man kan göra något. Historien kan ge en förståelse av hur det blivit som det är i dag, och man kan se att det i alla fall går framåt.

Jag vill försöka finna en röd tråd i det hela. Ställa samman det som skrivits om kvinnor på olika håll och få en möjlighet att arbeta ordnat i grupp — som man kan göra på en sådan här kurs.

Jag tror att många kvinnor går omkring med ett missnöje inom sig. Men man vet inte riktigt vad det är för ett missnöje, och det måste man först och främst klara ut. Det gäller att bli medveten — om man lider är det bättre att lida medvetet.

KRISTINA BOHMAN